

Kunstkraft 55+, kunst voor ouderen

In februari startten in Careyn Woerdblok in Naaldwijk vijftien ouderen met een serie workshops beeldende kunst. De bewoners van de woonzorginstelling doen mee aan het project Kunstkraft 55+. Uiteindelijk werken zij toe naar een groot gezamenlijk kunstwerk dat een mooie plek in hun wooncentrum zal krijgen.

Naar voorbeeld van de succesvolle opzet van de programma's in het onderwijs besloot Westland Cultuurweb iets soortgelijks te organiseren voor de oudere bewoners van woonzorginstellingen in de gemeente Westland. Net als bij Kunstkraft 10 staan de wensen van de deelnemers centraal. Net als bij Kunstkraft 10 gaat het om actieve kunstbeoefening. En net als bij Kunstkraft 10 gaat het om kwalitatieve kunstbeoefening. In dit geval worden de kunstprojecten opgezet vanuit de wensen en verlangens van de

ouderen in de zorginstellingen. En dat altijd met kunstenaars 'om de hoek'. In het eerste project werken beeldend kunstenaars Alies Groenewegen en Juliette van der Walle met de bewoners van Careyn Woerdblok. Dansschool DansCreatie start binnenkort een project in de Hooge Tuinen, een zorginstelling Pieter van Foreest. Bedoeling is de deuren van de zorginstellingen open te zetten en met behulp van de kunst contact te leggen met de samenleving. Dat is bij het eerste project al mooi te zien: de jonge kinderen van Kwest schuiven aan om actief mee te doen. Kunst geeft zin aan het leven, kunst zorgt voor de versterking van de identiteit. En kunst kan verbinding tot stand brengen!

Jeroen Kunstman,
Directeur Westland Cultuurweb



Even voorstellen: Ellen Bavinck

In februari heeft het team van Westland Cultuurweb versterking gekregen van Ellen Bavinck! Naast de begeleiding van een aantal scholen houdt Ellen zich bezig met de organisatie van het ICC-Lab, de aankomende Conferentie Kunst & School en de experttrainingen. Ze is ook betrokken bij de totstandkoming van de zes peuterleerlijnen die momenteel binnen Kunstkracht 10 worden ontwikkeld. Binnen dit project fungeert ze als contactpersoon tussen de kinderopvangorganisaties en kunstdocenten.

Als theaterdocent en regisseur heeft Ellen veel ervaring opgedaan met kunsteducatie voor leerlingen in de basisschoolleeftijd. Ze ontwikkelde lesprogramma's en regisseerde veel, liefst multidisciplinaire voorstellingen. Ze geeft cursussen en workshops, regisseert, begeleidt educatieve projecten en coacht, traint en adviseert op het gebied van theater.



Voor in de agenda!

Op woensdag 13 april vindt van 14.00 tot 17.00 uur het eerste ICC-Lab plaats voor (toekomstige) interne cultuurcoördinatoren in het Westlandse basisonderwijs. Locatie: De Kunstgarage, Zuideinde 12 in Naaldwijk. Aanmelden is nog mogelijk, stuur vóór 10 april een berichtje naar ebavinck@westlandcultuurweb.nl. Meer informatie op pagina 5.

In oktober 2016 gaat een nieuwe ICC-cursus van start. Cursusdata: 5 & 26 oktober, 16 november, 7 december 2016, 11 januari, 1 februari en 22 februari 2017. Let op: dit is de laatste kans om aan te melden binnen de huidige regeling Cultuureducatie met Kwaliteit! Interesse? Neem dan contact op met Wendy van Es via wendyvanes@westlandcultuurweb.nl. Meer informatie op pagina 5.

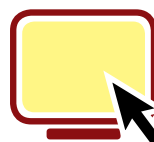
De volgende Kunst & School Conferentie staat gepland voor woensdag 12 oktober van 13.30 tot 18.00 uur. Meer informatie over plaats en inhoud volgt!



Sinds 2013 werkt Westland Cultuurweb samen met scholen en kunstvakdocenten om doorlopende leerlijnen cultuureducatie voor de basisscholen te ontwikkelen. Vijf leerlijnen zijn helemaal beschikbaar: muziek, dans, theater, erfgoed en beeldende kunst. Veel Westlandse scholen werken hier al langere tijd mee. Op basis van de ervaringen van de leerkrachten hebben we de leerlijnen dans en theater inmiddels herzien. De overige leerlijnen gaan onder het mes zodra er voldoende evaluaties binnen zijn (zie kader).

Momenteel werken we nog aan drie leerlijnen: literatuur & filosofie, media en vakoverstijgend werken met cultuureducatie. De leerlijn literatuur & filosofie is grotendeels klaar en beschikbaar: alle basis- en verdiepingsreeksen vind je op onze website. De leerlijn media wordt nu uitgetest op pilotschool De Kyckert in Wateringen. Van deze leerlijn zijn voor ieder leerjaar een basis- en verdiepingsreeksen in ontwikkeling. De leerlijn vakoverstijgend werken met cultuureducatie zal bestaan uit werkvormen taal en rekenen en lessen voor wereldoriëntatie.

De workshops literatuur & filosofie, de basis- en verdiepingsreeksen media en de werkvormen voor taal en rekenen worden zo snel mogelijk na de meivakantie afgerond en gepubliceerd. Zo kunnen de Westlandse scholen zich nog voor de zomervakantie oriënteren op de nieuwe leerlijnen. Meer informatie over de inhoud van de nieuwe leerlijnen en hoe je hiermee aan de slag kunt gaan? Neem contact met ons op via info@westlandcultuurweb.nl.



Hier vind je het aanbod binnen Kunstkracht 10:

Hier lees je meer informatie over Kunstkracht 10:

De leerlijnen worden herzien zodra er voldoende evaluaties door leerkrachten binnen zijn. Heb je een les(senreeks) gegeven? Vul hier het evaluatieformulier in.

Leskisten Kunstkracht 10 leerlijn erfgoed

Ter ondersteuning van het lesmateriaal binnen de Kunstkracht 10 leerlijn erfgoed heeft Westland Cultuurweb bij enkele lessenreeksen leskisten samengesteld. De volgende leskisten zijn beschikbaar:

- basis groep 1-2; Leven en wonen in het Westland
- basis groep 3; Onderwijs in het Westland
- workshop groep 3; Schooltje spelen
- verdieping groep 8; Ambachten.

Om de lessen te kunnen geven zijn de leskisten niet noodzakelijk, maar ze bieden wel extra diepgang. De leskisten kunnen kosteloos geleend worden. Neem hiervoor contact met ons op via ebavinck@westlandcultuurweb.nl.

Westland weer zes ICC'ers rijker!

Het aantal interne cultuurcoördinatoren (icc'ers) op de Westlandse basisscholen heeft in de afgelopen drie jaar een enorme vlucht genomen! Hier kwam op woensdag 2 maart jl. een nieuwe lichter bij: Tineke Heins, Lisette Eikelenboom, Anikó Ridder, Marian van Vliet, Claudia den Boogert en Trudie Benard presenteerden de cultuurbeleidsplannen waar zij in een half jaar tijd intensief naar toe werkten tijdens het volgen van de ICC-cursus. Hiermee behaalden zij het icc-certificaat met registratie in het leraarsregister.



Van links naar rechts: Tineke Heins van de WSKO Montessorischool Naaldwijk, Lisette Eikelenboom van PCBS De Hoeksteen in Honselersdijk, Anikó Ridder van de Prins Maurits-school De Lier, Wendy van Es (trainer Westland Cultuurweb), Marian van Vliet van PCBS De Hoeksteen, Claudia den Boogert van de Openbare Daltonschool Naaldwijk en Trudie Benard van CBS De Kameleon in 's-Gravenzande.



Drie jaar CMK: terugblik én vooruitblik

Dinsdag 22 maart verzamelde een aantal partners uit het culturele veld en het onderwijs bij Westland Cultuurweb om terug te kijken op drie jaar Cultuureducatie met Kwaliteit. Wat is er veel bereikt! Niet alleen zijn bijna 7000 leerlingen in het Westland in een doorlopende leerlijn bezig met cultuureducatie, ook hebben icc'ers prachtige plannen gemaakt om cultuureducatie te borgen op school, zijn er meerdere doorlopende leerlijnen ontwikkeld en komen steeds meer kunstdocenten in de klas.

De terugblik liep via het heden naar de toekomst: hoe zal cultuureducatie er over vijf jaar uitzien? Mooie plannen en ideeën vlogen over tafel: een doorlopende leerlijn én icc'ers op alle Westlandse scholen, kunstprofiel scholen, receptieve kunst en intensieve samenwerking tussen scholen en culturaanbieders. We kunnen niet wachten. In april publiceert het Fonds voor Cultuurparticipatie de nieuwe regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. We gaan ervoor!

ICC Lab!

Je collega icc'ers ontmoeten, ervaringen uitwisselen, vragen stellen, onderzoeken én plannen maken: hiervoor organiseert Westland Cultuurweb vanaf nu het ICC Lab!

Op woensdag 13 april vindt van 14.00 tot 17.00 uur het eerste ICC Lab plaats voor (toekomstige) interne cultuurcoördinatoren in het Westlandse basisonderwijs.

Locatie: De Kunstgarage, Zuideinde 12 in Naaldwijk.

Deze middag staan twee activiteiten centraal:

*** Aan de slag met de cultuurjaarplanning voor na de zomer.**

Ben je tevreden over de uitkomst van je planning van het afgelopen jaar? Wat wil je verbeteren? Hoe maak je een jaarplanning waarin alles voldoende aan bod komt? Welke vragen kun je aan elkaar stellen en welke tips van elkaar krijgen? Waar loop je tegen aan?

*** Verkenning van de mogelijkheden van het receptief aanbod.**

Hoe vind je een geschikte voorstelling? Hoe verken je het aanbod en hoe pak je dat aan? Kunnen de leerlingen een voorstelling in een theater meemaken en wat kost dat dan? Kan er korting worden bedongen als meer scholen komen kijken?

Tevens is in het middagprogramma een onderdeel opgenomen waarin iedereen kan aangeven wat er in de komende ICC Labs aan bod moet komen. Natuurlijk sluiten we af met een gezellige netwerkborrel!

De aanmelddatum is inmiddels verstreken. Toch nog in de gelegenheid om te komen maar vergeten aan te melden? Stuur dan vóór 10 april een berichtje naar ebavinck@westlandcultuurweb.nl.

Start nieuwe ICC-cursus in oktober 2016

Laatste kans om aan te melden binnen de huidige regeling Cultuureducatie met Kwaliteit!

Binnen de huidige regeling Cultuureducatie met Kwaliteit biedt Westland Cultuurweb de ICC-cursus nog één keer aan. De cursus bestaat uit zeven bijeenkomsten op de woensdagmiddag. Centraal staan het schrijven van een cultuurbeleidsplan voor jouw school en je persoonlijke ontwikkeling in de rol van icc'er.

Naast het bijwonen van de trainingsmiddagen vraagt deze cursus een stevige tijdsinvestering in thuisstudie. Na afronding ontvang je het certificaat en heb je een plan in handen waarmee jouw school aan de slag kan mét of een verdiepingsslag kan maken in het aanbieden van cultuureducatie aan de leerlingen.

Wil je deze laatste kans om deel te nemen aan de cursus benutten? Neem dan contact op met Wendy van Es (trainer) via wendyvanes@westlandcultuurweb.nl.

Cursusdata: 5 & 26 oktober, 16 november, 7 december 2016, 11 januari, 1 februari en 22 februari 2017.

Locatie: Westland Cultuurweb, Zuideinde 12 in Naaldwijk

Kosten: er zijn geen kosten aan verbonden

Ook leerkrachten van scholen die behoren bij de Westlandse scholenkoepels maar zich buiten de gemeente Westland bevinden zijn welkom deel te nemen. Wij bieden deze scholen de cursus aan voor € 150,00 per deelnemer.

Succesvolle workshops didactiek, muziek en theater



In het kader van Cultuureducatie met Kwaliteit organiseert Westland Cultuurweb workshops 'deskundigheidsbevordering' voor Westlandse culturele aanbieders.

Veel organisaties zijn al actief binnen het lesprogramma Kunstkracht 10 voor het basisonderwijs of willen dit gaan worden. In de workshops 'deskundigheidsbevordering' krijg je handvatten voor het lesgeven aan grote groepen. Handig wanneer je hier nog geen of weinig ervaring mee hebt. Maar ook wanneer je tegen bepaalde aspecten aanloopt of openstaat voor nieuwe input!

De workshops kunnen op verschillende manieren vorm krijgen en staan open voor zowel specifiek opgeleide vakdocenten als voor docenten die autodidact zijn en vanuit hun dagelijkse activiteiten lesgeven.

Muziek en theater

Voor een succesvolle les is het van belang dat je de leerlingen op een prettige en stimulerende manier de les 'intrekt'. Op zaterdag 13 februari en 5 maart vond de eerste sessie plaats voor

vakdocenten in de disciplines muziek en theater. In de workshop van Barbara Janssens ('Lastig gedrag? Neem de regie!') gingen de deelnemers aan de slag met het eigen maken van pedagogische en didactische vaardigheden. De tweede workshop werd geleid door Lenne Koning (theater) en Anouk Vinders (muziek). Hierin stond de eigen discipline centraal en werden handvatten gegeven om op groepsniveau les te geven.

Beide ochtenden was het enthousiasme groot. De deelnemers gingen naar huis met veel tips & trics.

Ook voor de andere disciplines verzorgt Westland Cultuurweb in de toekomst workshops (of op maat-begeleiding) deskundigheidsbevordering voor culturele aanbieders. Wij zijn benieuwd welke vraag naar ondersteuning leeft in het culturele veld. Stuur gerust nu al een bericht naar wendyvanes@westlandcultuurweb.nl met vermelding van de discipline waarin je werkzaam bent!



Schoolbrede Kerstvoorstelling OBS De Driekleur

Een kerstvoorstelling maken met 250 leerlingen? OBS De Driekleur locatie Wilhelmina in 's-Gravenzande ging het avontuur aan en de musical 'De kleine kerstboom' werd een groot succes. "Na een jaar of drie verspreid over het schooljaar voorstellingen door steeds twee groepen tegelijk waren we toe aan iets anders", vertelt icc-coördinator Mieke van de Putte. "Zodoende ontstond het idee om een kerstvoorstelling te maken met de hele school. Ontzettend leuk, maar met zo'n groot project heb je wel iemand nodig die het overzicht heeft, de grote lijnen in de gaten houdt. Als leerkracht doe je dat er niet even bij."

De Driekleur besloot om extern een professional in te huren en vroeg Ellen Bavinck van 'De Cultuurjuf' het traject te begeleiden. "Eerst hadden we telefonisch oriënterende gesprekken om te verkennen wat het team precies wilde", vertelt Ellen. "Het script was niet toegerust op een voorstelling met zoveel kinderen, dus dat heb ik bewerkt en aangepast. Ieder kind, de jongste kleuters uitgezonderd, kreeg met tenminste één zin zijn of haar eigen 'moment of fame' op het podium. Voor de leerkrachten kwamen er 'vertellersteksten', om alles soepel in elkaar te laten overlopen. Vervolgens hebben we met het team de aanpak besproken en per groep de scènes doorgenomen." Mieke: "Ellen kon ons prima coachen in wat wel en wat niet belangrijk was, waar we op moesten letten. Ook voor decor en kostuums had ze veel goede suggesties." De leerkrachten studeerden zelf met de eigen groep de scènes in. In de week voorafgaand aan de voorstelling zette Ellen met elke groep een uur lang de puntjes op de i. "Dat was pittig", herinnert Mieke zich, "maar heel functioneel!"

Ook bij de generale repetitie in gebouw De Brug, die de hele ochtend duurde, was Ellen aanwe-



zig. "Bij zo'n groot project is de logistiek heel belangrijk", legt ze uit. "Hoe ga je alles met elkaar verbinden en zorg je dat iedereen op het juiste moment op de juiste plek staat? Waar laat je al die kinderen tussendoor? Gedurende het traject had het team daarvoor zelf al een heel plan uitgedokterd, tijdens de generale knoopten we alle losse eindjes aan elkaar." De voorstelling 's avonds was een feest voor kinderen en volwassenen. "Optreden op een echt, groot podium, met een gordijn, licht en geluid; dat is wel het soort ervaring dat je blijft als kind!", lacht Mieke. "En dankzij de goede voorbereiding en de laatste aanwijzingen van Ellen liep het als een trein."

Ondanks de positieve ervaringen staat een schoolbrede voorstelling dit jaar niet opnieuw op de agenda van De Driekleur. "Er gaat veel tijd en energie in zitten, en sowieso is het goed om niet elk jaar hetzelfde te doen", licht Mieke toe. "Het was trouwens wel een prima opstap om in de klas meer gebruik te gaan maken van de Kunstkracht 10 leerlijn theater, de kunstdiscipline waar we ons als school op willen richten. De kinderen vinden de theaterlessen erg leuk. Als we daarin ergens tegenaan lopen kunnen we voor advies weer bij Ellen terecht, want inmiddels werkt ze ook voor Cultuurweb en is ze onze contactpersoon!"

Inspiratie

In dit filmpje laat professor Erik Scherder zien dat kijken naar kunst de hersenen van kinderen in beweging zet:

SLO en Kennisnet presenteren een nieuw model van 21st century skills: 11 vaardigheden die leerlingen zich nu in het onderwijs eigen moeten gaan maken:

Erfgoedhuis Zuid-Holland heeft een film en lespakket voor Zuid-Holland gratis beschikbaar gesteld. Je vindt ze bij de cultuureducatie-tips op onze website:

UITGELICHT

‘Bezoek aan een korenmolen’: Kunstkraft 10 workshop door Korenmolen ‘De Vier Winden’

‘Tuinbouw en ambachten’ is binnen de leerlijn erfgoed het thema voor groep 8. In deze workshop maken de leerlingen kennis met het ambacht korenmolenaar en leren ze over de ontwikkeling van de korenmolen en de waarde van het ambacht toen en nu.

“Het leukst is het natuurlijk als de kinderen de molen draaiend kunnen zien.” Zegt Molenadviseur Dick Schalke. “Maar ook als dat niet lukt is er meer dan genoeg te zien en te vertellen. De molen is prachtig gerestaureerd en helemaal up-to-date. Op de begane grond hebben we een expositie ingericht en geeft een van onze vrijwillige molengidsen een uitgebreide toelichting. De kinderen krijgen een PowerPoint presentatie over molens

in het algemeen en over de geschiedenis van De Vier Winden te zien. De ontwikkelingen van vroeger naar nu, het belang van dit erfgoed voor onze moderne samenleving, het komt allemaal aan bod. Tijdens de rondleiding door de molen



demonstreren we hoe alles werkt en lopen we het hele maalproces langs. Alle ins en outs van het molenaarsvak, inclusief vakjargon komen voorbij. Het is altijd een groot succes!”

Korenmolen De Vier Winden verzorgt deze workshop zowel in de klas als tijdens een bezoek aan de molen. Het is ook mogelijk om met de medewerkers van de molen De Vier Winden de molens in 's-Gravenzande en Wateringen te bezoeken. (I.v.m. de beschikbaarheid van de molengids en molenaar is bezoek aan de molen(s) altijd in overleg.)

U vindt de workshop ‘Bezoek aan een korenmolen’ op de website van Westland Cultuurweb onder de discipline Erfgoed, workshoplessen groep 8. Bij de omschrijving van de workshop staan ook de contactgegevens.

Colofon

CultuurCourant Westland is een uitgave van Westland Cultuurweb. Deze digitale nieuwsbrief bericht over kunst, cultuur en onderwijs in Westland.

Redactie:

Jeroen Kunstman
Inge Huijding
Wendy van Es
Ilona Rozenboom
Derske Naafs

Vormgeving:

Mangoa Ontwerp

Nieuwsbrief

Heeft u deze CultuurCourant doorgestuurd gekregen via een bekende en wilt u de nieuwsbrief standaard ontvangen?

Meld u aan via www.westlandcultuurweb.nl

@Cultuurweb

[facebook.com/westlandcultuurweb](https://www.facebook.com/westlandcultuurweb)

website: www.westlandcultuurweb.nl

Cultuureducatie extern aanbod: 'Leren door dans'

Dansen biedt de gelegenheid om op een ontspannen manier te bewegen. Niet alleen is het goed voor de motoriek, beleving van de ruimte en voor het ritmegevoel, het helpt kinderen ook zich spontaan te uiten en de eigen mogelijkheden te onderzoeken. Maar bovenal is dansen gewoon ontzettend leuk!

Heppie Dance People biedt lessen en workshops dans voor het basisonderwijs. Hilda Van der Burgh-Lagraauw: "Voor de groepen 1 en 2 hebben we 'Leren door dans'. Daarin staat lekker met elkaar en in de ruimte bewegen op vrolijke liedjes voorop. Elke les is gebaseerd op een thema dat goed aansluit bij het niveau en de belevingswereld van kleuters. Onderwerpen als beroepen, tellen, kleuren, vakantie enz. passeren de revue, met behulp van de nodige attributen.

Een les 'Leren door Dans' duurt 60 minuten en vindt plaats op school. Daarnaast bieden we onder het kopje 'Heppie Dance Kids!' voor de

groepen 1 t/m 8 diverse dansprojecten, in verschillende dansstijlen, met of zonder thema.

Met elke groep maken we een dans en studeren deze in.

Desgewenst sluiten we het project af met een spetterende show voor ouders en begeleiders van de kinderen.

Speciale wensen? In overleg is veel mogelijk!"



Meer weten?

Heppie Dance People

Contactpersoon: Hilda van der Burgh-Lagraauw

info@heppiedancepeople.nl

Op de website van Westland Cultuurweb staat nog veel meer extern aanbod cultuureducatie vermeld!